

However, the UN faced a number of problems that require proper intervention by Member States. First, there is a need to strengthen the staff, expanding the number of experienced staff. Secondly, effective preventive diplomacy is needed of proper funding. Thirdly, cooperation and partnership of the United Nations with regional, sub-regional organizations and Member States in the field of conflict prevention is needed to pay more attention to. Strengthening number of measures, such as combination of information analysis, timely prevention, rapid response and partnership - will make possible to reduce the stress in terms of the escalation of the crisis. Accordingly, the Organization has devoted considerable energy over the past few years. We should remember that diplomacy is an intensely personal craft, and our most valuable resources are human.

In conclusion, the preventive diplomacy today is delivering concrete results, with relatively modest resources, in many regions of the world and helping to save lives, protect development gains. It will continue to face the uncertainty, risks and evolving challenges which, in a sense, come with terrain. Preventive diplomacy is not optional, it's necessary.

Key words: preventive diplomacy, United Nations Organization, conflict, conception, prevention, security.

РЕЦЕНЗЕНТИ: Лусак В.Ф., д.і.н, проф.; Набока О.В., к.і.н, доц.

УДК 323.172:332.1:005.591.452(8+73)

М.Ф. Заболотна

ВПЛИВ НОВОГО РЕГІОНАЛІЗМУ НА РОЗВИТОК КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Сучасні міжнародні відносини характеризуються поєднанням політичних, економічних та соціокультурних факторів. Питання дослідження нового регіоналізму на пряму пов'язане з такими явищами як інтеграція та глобалізація.

Для Латинської Америки відкритий регіоналізм означає перехід на новий рівень розвитку, як політичного, так і економічного. В першу чергу, ці зміни спричинені відходом від протекторату з боку США та переорієнтацією на ведення незалежної політики регіону, як самостійного актора міжнародних відносин.

Ключові слова: новий регіоналізм, інтеграція, глобалізація, Латинська Америка, МЕРКОСУР, УНАСУР.

Зміна концепції світової політики, системи глобального управління і зростаючої глобалізації наприкінці ХХ ст. являлася потужним генератором процесів міжнародного співробітництва. Створення нового, глобалізованого світу не тільки проходить в супроводі процесу інтеграції, але також створює середовище для ізоляції, відведення у периферійну зону всіх, хто не в змозі приєднатися до мережі міжнародних зв'язків. На сучасній мапі світу майже не залишилось країн, які стоять осторонь процесів міжнародного співробітництва. Регіоналізація, яка прийняла форму нового регіоналізму, стала поштовхом політичних ініціатив в області регіональних угод. Реалізація нового регіоналізму в Латинській Америці має сильний вплив на політичний процес. Принцип відкритого регіоналізму є новим стимулом для розвитку країн континенту.

Аналіз політичного процесу становлення та розвитку латиноамериканського регіоналізму важливий для дослідження зростаючого впливу регіону на світові процеси. Регіоналізація, що відбувається на континенті, має принципово різні характеристики, які не притаманні для інших регіонів. У формуванні відносно молодій регіональній

політики, розвитку нових концепцій та вибору відповідних інтеграційних тенденцій, країни Латинської Америки все частіше намагаються відійти від впливу ззовні і вибрати свій власний політичний курс.

Вивчення ролі політичної концепції відкритого регіоналізму і політичних процесів в Латинській Америці являє собою тривалий і складний процес. В українській науковій літературі вивченню відкритого регіоналізму приділяється дуже мало уваги. Це пов'язано з підвищеним інтересом до інших регіонів, які є більш важливими партнерами в плані геополітичних пріоритетів України. У радянській літературі проблема регіоналізму відстежується в багатьох роботах, але більшість з них втратила свою актуальність. Зарубіжні вчені дане питання розкривають більш повноцінно. Особливу увагу вивченню даного питання приділяють К. Агуерро [6] та Р. Бемал-Меца [5]. Вчені всебічно розглядають питання нового регіоналізму та виділяють особливості динаміки процесу регіональної інтеграції в Латинській Америці. Серед російських вчених вивченню регіоналізму присвячують свої роботи А. Пятаков [3] та З. Романова [4]. Вони приділяють увагу дослідженню латиноамериканської інтеграції та перспективам її подальшого розвитку на континенті.

На сучасному етапі, проблеми перед державою у визначенні стратегії співробітництва лежать за межами традиційної зовнішньої політики. Латинська Америка не є виключенням. Нові курси розглядаються в старих інституційних контекстах, де домінують старі ідеї та концепції (в основному ліберально-раціоналістичні). Тим не менш, різні концепції стають необхідними, щоб пояснити поточні перетворення.

Нині актуальними є механізми реалізації принципів інституціоналізму та консенсусу або м'якої інтеграції. Важливість цих принципів полягає в регулюванні відносин між учасниками з декількох блоків питань - економічних, політичних і технічних, а також лібералізації та спрощення торгівлі та інвестицій. У центрі м'якого інституційного характеру лежить свобода прийняття політичних рішень. На швидкій лібералізації торговельних відносин наполягають розвинені країни, що є сприятливим для активного розвитку їхнього ринку. Крім того, "малі" країни отримують важливий стимул розвитку в економічному, гуманітарному і технічному напрямках. Дії засновані на добровільній основі, за взаємною згодою і на національних інтересах [2, с. 49].

З політичної точки зору м'який регіоналізм – це така взаємодія між політичними суб'єктами, яка базується на принципах гнучкості, переговорів, консультацій, консенсусу і компромісу. М'якість регіоналізму є головною складовою консультаційного характеру інститутів. Ці інститути в основному характеризуються відсутністю наднаціональних повноважень, тобто їх рішення не є обов'язковими для виконання. Ефективність цих органів залежить тільки від політичної волі країн, що беруть участь в угоді та відстоюють свої національні інтереси. Жорсткий регіоналізм, з іншого боку, базується на принципах, що відрізняються від принципів м'якого регіоналізму. Інституційні структури, що носять жорсткий політичний характер, використовуючи формат інтеграційних угод, надають своїм постановам наднаціональний характер. Безкомпромісна суворая політика побудована на обов'язковому виконанні правил і впровадженні санкцій.

Латинська Америка – це один з лідерів у інтеграційного процесу. Регіональні асоціації, створені на континенті задля зміцнення зв'язків між країнами, перетворюють його в єдину політичну та економічну структуру. Інтеграція стала активно розвиватися після зміни політичного курсу урядами більшості країн. Ці зміни в першу чергу стосувалися відходу від політичного та економічного впливу США на латиноамериканський регіон. Процеси регіоналізації змінилися після розпаду біполярної системи.

Феномен відкритої форми нового регіоналізму, що виник у зв'язку з переходом від біполярного до багатопольярного світу, радикально протиставляється старому, жорсткому або дискримінаційному типу регіоналізму. Реалізація старої форми регіоналізму відбувалась в деяких галузях і секторах діяльності. Його особливістю стали: закрыта форма реалізації і протекціоністський характер. Панування дискримінаційного виду регіоналізації було можливим в епоху тривалого протистояння між двома країнами. Новий регіоналізм в умовах багатопольярного світопорядку реалізується в багатьох сферах співробітництва держав. Основний принцип відкритого регіоналізму характеризується активізацією діалогу та співробітництва, у тому числі шляхом усунення тарифних і нетарифних бар'єрів. "Новий стратегічний регіоналізм" є однією з форм відкритого регіоналізму, що з'явилася в процесі політичних змін. Він реалізується на рівні макро-регіонів і проявляється у співпраці регіональних організацій (Східна Азія і Латинська Америка, Європа і Північна Америка). Новий регіоналізм, в деяких аспектах, має багато спільного з регіоналізмом відкритого типу, але все ж такий перший має ширше значення, ніж останній. Для відкритого типу характерним являється активна участь в різних областях науки, культури та інших. На відміну від нового регіоналізму, відкритий регіоналізм проявляється в основному в політичній та економічній сферах.

Політика відкритого регіоналізму була домінуючою на континенті з 1990 по 2005 роки. Активізація цієї концепції відбулася в 1994 році. Це було зумовлено низкою подій. По-перше, Економічна комісія для Латинської Америки і Карибського басейну (ЕКЛАК) випустила доповідь, відому як "Відкритий регіоналізм у Латинській Америці і Карибському басейні: економічна інтеграція в якості внеску в соціальну справедливість шляхом зміни моделі виробництва" [7, с. 84]. Це сприяло остаточному формуванню двох інтеграційних об'єднань – Північноамериканської угоди про вільну торгівлю (НАФТА) і Південноамериканського спільного ринку (МЕРКОСУР). По-друге, членом Азіатсько-Тихоокеанського економічного співтовариства (АТЕС), (яке також здійснює політику відкритого регіоналізму) стає Чилі, перша латиноамериканська країна, що стала членом асоціації. По-третє, перший Саміт двох Америк відбувся в Маямі, там же вперше були анонсовані ідеї «АЛКА» (ФТАА) організації, що виступає за лібералізацію торгівлі між двома континентами. Масштабність регіоналізму є визначальним фактором інтенсивності ініціатив політичного характеру в рамках розвитку співробітництва.

Регіоналізм на латиноамериканському континенті має кілька видів, яким характерні певні рівні: мікро-, мезо-, макро- і мегарівень регіоналізму. Уряди країни звертають увагу на ряд показників, коли визначають найбільш прийнятну для себе політику. Найголовнішими з них є: культура та ідеологія, національна ідентичність та інтеграційний центр, кількість країн-учасників і показники розвитку, а також географічне розташування. Регіоналізм (як в закритій, так і у відкритій формах) впливає на систему світового устрою в цілому. Даний факт є показовим в контексті сучасного світопорядку. У той же час це є і захисною реакцією на нинішні глобальні виклики.

На початковому етапі розвитку концепції відкритого регіоналізму, він розумівся як економічна і політична інтеграція [6, с. 58]. У подальшому визначилось кілька підходів до відкритого регіоналізму. Перший підхід розкриває традиційний погляд і пріоритетне місце віддає економічним угодам, як способу реалізації відкритого регіоналізму. Прихильники другого підходу більшу увагу приділяють соціальному компоненту в новому регіоналізмі. При третьому підході головна роль відведена геополітичному фактору (поділ стратегічних сфер впливу). Головними країнами, які впроваджують цю концепцію на практиці є Аргентина, Бразилія та Чилі.

Новий регіоналізм є свідченням трансформації міжнародної політичної системи. Новому або відкритому регіоналізму характерні два етапи розвитку: багатовимірний і

полівекторний. Відкритий регіоналізм прийшов на зміну старому типу регіоналізму. Старий тип характеризується багатьма обмеженнями, наприклад в сфері військово-стратегічної співпраці. Важливою особливістю нового регіоналізму є наявність двох типів регіоналізму (північного і південного). Участь країн у регіональних угодах з розвинутою економікою і економікою, що розвивається, є основою для їх типологізації. Основними напрямками міжнародного співробітництва стали економіка, культура, і в першу чергу політична сфера та питання регіональної безпеки. Ключовим складовим аспектом регіоналізації вважається зростання регіональної свідомості.

Новий регіоналізм має схожість з лібералізацією торгівлі. При цьому головною відмінністю є те, що він включає в себе пільговий елемент, а інтеграційні угоди виступають основою для його поширення [7, с. 32]. Дана концепція в першу чергу відповідала геополітичним інтересам США по відношенню до латиноамериканських країн. Вона була спрямована разом з посиленням впливу субрегіональних груп латиноамериканських держав на об'єднання їх на останньому етапі з НАФТА та в подальшому злиття всіх організацій на латиноамериканському континенті - МЕРКОСУР, Андская група, Центрально-Американська система інтеграції та Карибське співтовариство. Новий регіоналізм побудований на основі формалізації, яка проявляється у формі двосторонніх і багатосторонніх угод. Щоб збільшити географічні масштаби поширення цього принципу приймалися більш лояльні вимоги по відношенню до нових членів, а іноземним інвесторам пропонувалися ті ж умови, що й національним. Було запропоновано нові форми залучення інвестицій з боку держав, які перебували поза межами американського регіону.

Головними формами нового регіоналізму є:

- інтеграція в регіоні, яка стала причиною створення такої економічної організації, як МЕРКОСУ;

- залучення іноземних інвесторів, в основному з ЄС, Росії, Китаю та інших країн.

Важливим етапом в розвитку регіональної інтеграції став переговорний процес (почався з 1995 року), щодо підписання угоди між МЕРКОСУР і Європейським Союзом (ЄС) про вільну торгівлю, що підштовхнула США до активізації дій у напрямку формування зони вільної торгівлі двох Америк.

Для Південної Америки відкритий регіоналізм - це результат політичних дій лідерів регіону та дипломатичного впливу. Концепцію відкритого регіоналізму можна розглядати як політичний феномен. Підтвердженням цього є те, що країни, які ініціювали створення регіональних об'єднань (МЕРКОСУР, УНАСУР) і країни, які є членами даних організацій, розглядають концепції відкритого регіоналізму як частину зовнішньої політики і як головний принцип розвитку організацій.

Політичне значення концепції полягає в тому, що відбувається певне дистанціювання від зовнішньополітичного курсу США та одночасно переглядається концепція регіоналізму в сторону національно-орієнтованої направленості інтеграції [1, с. 17].

Починаючи з 2001 року відбувається відхід від нового регіоналізму. Поштовхом до цього стало зменшення активності США в латиноамериканському регіоні. Новий напрямок розвитку став називатися «постліберальний регіоналізм». Дана політика послужила підставою для створення таких інтеграційних об'єднань, як АЛБА і УНАСУР. Основними напрямками співпраці були обрані торгова сфера і сфера безпеки (запобігання внутрішніх і зовнішніх загроз), яка є дуже актуальною для континенту.

Основні відмінності між новим регіоналізмом і політикою постліберального регіоналізму полягають в наступному [4, с.89]:

- Основний акцент робиться на політичну сферу, менша увага приділяється економіці. Це пов'язано з тим, що в більшості країн до влади приходять ліві партії та вагомішою у регіоні стає роль Бразилії;

- Провідна роль надається акторам державної влади, що якісно відрізняється від попереднього регіоналізму, в якому головна роль належала приватним суб'єктам;

- Велика увага приділяється формуванню інститутів і єдності політичних принципів, активізації взаємодії в неекономічній сфері в рамках регіону та акцентування уваги на питаннях безпеки Латинської Америки;

- Вирішення питань соціального забезпечення та нерівності рівнів розвитку. При цьому ключовим питанням залишається зниження показників бідності за допомогою інтеграції в регіоні;

- Пошук способів вирівнювання показників розвитку інфраструктури континенту і сприяння співробітництву і кооперації, кінцева мета - іноземні ринки збуту товарів;

- Кооперація з питань енергетичного розвитку і безпеки;

- Розширення повноважень інтеграційного впливу на континенті, легітимізація та підтримка інтеграційних проектів.

Відкритий регіоналізм являв собою форму кардинально нового, ширшого підходу до торгових процесів. У першу чергу це означало пріоритетне становище регіональних організацій у Латинській Америці (в першу чергу МЕРКОСУР) і відмова від проамериканського курсу. Головним показником відходу від протекторату Вашингтона стало створення УНАСУР (ринок південноамериканських держав як альтернатива проекту США з побудови єдиного ринку обох Америк - АЛКА), СЕЛАК (Співтовариство країн Латинської Америки і Карибського басейну). Таким чином, були охоплені основні області: економічна і політична. Зокрема, формування СЕЛАК в 2011 році стало викликом США, так як дана організація створювалася в якості альтернативи ОАД (Організації американських держав), але при цьому без участі США [5, с. 179]. УНАСУР повинна була виступити як головна противага НАФТА, оскільки вплив даної організації стає на континенті все більш відчутним. Основними цілями організації є: об'єднання і єдина спрямованість зовнішньої політики країн-учасниць з метою посилення впливу регіону як впливового актора світових процесів, координація зовнішньополітичних курсів учасників для перетворення Латинської Америки в самостійний суб'єкт на міжнародній арені, формування єдиної зони вільної торгівлі, інтеграція в плані комунікацій, транспортних сполучень, енергетики та інфраструктури [3]. Не дивлячись на активну співпрацю в різних сферах, в 2013 році з'явилася ідея створити Південноамериканський парламент. Це є свідченням усвідомлення необхідності посилення політичного чинника в регіоні. У свою чергу в економічній сфері було запропоновано створити Південноамериканську зону вільної торгівлі, Банк Півдня, Великий газопровід Півдня (Gasur) та інші проекти. Розвиток регіональних блоків в Латинській Америці відбувається швидкими темпами. Але не дивлячись на співпрацю і кооперацію, існує ряд перешкод для активного розвитку регіональних організацій. Основними з них є:

- Нерівність ресурсних потенціалів держав;

- Відсутня єдність всередині блоків, що стосується вибору стратегії розвитку в цілому. Це насамперед пов'язано з суб'єктивними, економічними інтересами країн-учасниць;

- Історично сформований вплив з боку Вашингтона, в першу чергу в політичній сфері та економічній за рахунок здійснення контролю підприємств.

Не дивлячись на дані перешкоди на шляху до розвитку регіону, існує велика ймовірність виходу Латинської Америки з-під впливу США як самостійного актора міжнародної політики. З іншого боку, постійний тиск з боку північноамериканського

континенту слугував хорошим стимулом для формування подальшої зовнішньополітичної стратегії Латинської Америки, яка будується на національній свідомості та пріоритетності національного інтересу.

Виходячи з ситуації, що склалася, існує ймовірність того, що не дивлячись на труднощі, розбіжності між державами і вплив інших акторів, інтеграція в Латинській Америці продовжуватиметься і матиме незворотній характер.

Соціально політичний і економічний розвиток держав Південної Америки пройшов довгий і непростий шлях - починаючи від колоній і до незалежних країн, в яких все ще присутня соціально-економічна нерівність і різний рівень впливу в регіоні. Регіональний політичний проект СЕЛАК був побудований на основі постліберального регіоналізму. Головною причиною для його формування стало те, що в міру зростання антиамериканських настроїв, збільшувалися амбіції лідерів країн латиноамериканського континенту. Якщо враховувати світ-системну теорію, то Латинська Америка традиційно виступає периферією. Це стало каталізатором для мобілізації зусиль і активного розвитку регіону. На даний момент в Латинській Америці існує три провідні держави: Аргентина, Бразилія та Мексика. В основному за рахунок цих країн, виходячи з показників економічного і соціально-політичного розвитку континент прийнято вважати проміжним між південними державами, що розвиваються і розвиненими країнами Півночі. Економічні показники трьох латиноамериканських гігантів (2/3 ВВП регіону) найбільше впливають на динаміку макроекономічних показників в Латинській Америці [3].

Таким чином, на основі постліберального регіоналізму створюються інтеграційні проекти в багатьох сферах. Важливе місце займає в цих процесах концепція боліваріанського соціалізму. З'явившись на основі антиамериканізму і критики недоліків лібералізму, вона стала ідеологічною базою для об'єднання лівих урядів з невеликими економіками. Рухаючись у векторі політики дистанціювання від США, країнами було засновано політичне об'єднання МЕРКОСУР. Головними цілями даного об'єднання стала політика єдності регіону, що мала на меті перетворення Латинської Америки в світовий полюс у міжнародній системі [1, с. 15]. Політична та економічна дестабілізація 80-х рр. ХХ ст. стала для Латинської Америки «втраченим десятиліттям». У той же час це стало каталізатором для урядів латиноамериканського регіону пошуку нових політичних рішень. Нова інтеграційна політика якісно відрізнялася і мала свої особливості. Самою основною відмінністю став розвиток інтеграції, що базується на принципі відкритого регіоналізму. Інтеграція на континенті вплинула на зміни і в самому суспільстві. Економіка регіону ґрунтувалася на багатовекторності та гнучкості способів інтеграції. Актуальності набула тенденція перегляду старих угод та укладання їх на нових умовах. Це призвело до розвитку нових груп, зокрема МЕРКОСУР. Латиноамериканська економічна система прагнула до якісно нового рівня та відповідності стандартам ГАТТ / СОТ. На латиноамериканському континенті відкритий регіоналізм ґрунтувався на синтезі регіональної та субрегіональної інтеграції. Разом з тим, важливим завжди залишався розвиток відносин між організаціями. Державам дозволялося бути членами кількох організацій, що є показовим і для азійсько-тихоокеанської інтеграції (Азійсько-Тихоокеанське економічне співробітництво). Тому, відкритий регіоналізм характерний не тільки для латиноамериканського континенту.

Таким чином, можна зробити висновок, що як для Латинської Америки, так і для інших регіонів світу притаманний новий регіоналізм. Розвиток даної концепції на континенті був обумовлений об'єктивними геополітичними факторами, наслідками ліберальних реформ на континенті, що проявилися в економіці, змінами політичних правлячих еліт. Країни регіону пройшли не простий шлях розвитку як політичного, так і соціально-економічного. Для латиноамериканського континенту відкритий регіоналізм

став засобом зміцнення зв'язків у регіоні, при цьому максимально враховуючи інтереси всіх сторін. У майбутньому, відкритий регіоналізм має всі шанси стати основою для перетворення регіону на єдиного впливового актора світового процесу.

Список використаної літератури

1. Мартынов Б. Ф. Многополярный или многоцивилизационный мир? / Б. Ф. Мартынов // Международные процессы. – 2009. – Т. 7, № 21. – С. 13-31 ; Martynov B. F. Mnogopolyarnyy ili mnogotsivilizatsionnyy mir? / B. F. Martynov // Mezhdunarodnye protsessy. – 2009. – Т. 7, № 21. – С. 13-31
2. Михеев В. В. Проблемы глобализации / В. В. Михеев // Pro et contra. – 1999. – Т. 4, №4. – С. 49 ; Mikheev V. V. Problemy globalizatsii / V. V. Mikheev // Pro et contra. – 1999. – Т. 4, № 4. – С. 49
3. Пятаков А. UNASUR: прагматичная мечта о единой Южной Америке [Электронный ресурс] / А. Пятаков. – Москва, 2012. – Режим доступа : http://russiancouncil.ru/inner/?id_4=4227#top ; Pyatakov A. UNASUR: pragmatichnaya мечта о edinoy Yuzhnoy Amerike [Elektronnyy resurs] / A. Pyatakov. – Moskva, 2012. – Rezhim dostupa: http://russiancouncil.ru/inner/?id_4=4227#top
4. Романова З. Латиноамериканский вариант региональной интеграции / З. Романова // Экономист. – 1999. – № 10. – С. 88-89 ; Romanova Z. Latinoamerikanskiy variant regionalnoy integratsii / Z. Romanova // Ekonomist. – 1999. – № 10. – С. 88-89
5. Bernal-Meza R. Cuadernos El Retorno del Regionalismo. Aspectos Políticos y Económicos en Los Procesos de Integración Internacional / R. Bernal-Meza, G. A. Masera // PROLAM/USP. – 2008. – Vol. 1. – № 8. – P. 173-198
6. Guerrero C. Construcción del concepto de "regionalismo abierto" en el ABC: el período 1990-2010 / C. Guerrero // Tesis para optar al grado de Magister en Estudios Internacionales. – Santiago: Universidad de Chile. – 2012. – 136 p.
7. Open Regionalism in Latin America and the Caribbean. Economic Integration as a Contribution to Changing Productions Patterns with Social Equity // ECLAC books (LC/G.1801/Rev.1-P/I). – 1994. – 103 p.

Стаття надійшла до редакції 30.10.2015 р.

M. Zabolotna

THE IMPACT OF THE NEW REGIONALISM ON LATIN AMERICA DEVELOPMENT

Modern international relations are a combination of relatively autonomous species, especially political, economic and cultural relations. Regionalization is a multifaceted and complex phenomenon. It is quite difficult process which does not have definitive typology. This research is relevant because Latin American countries have an important place in the international political system.

The main purpose is to determine the role of the new regionalism in Latin America.

New Regionalism is very important for the study. It characterizes the features of the modern political system and international relations in general. The new regionalism in Latin America has a great influence.

The research was conducted using the historical method, method of comparison and prediction. The issue of new regionalism in Latin America research directly related to the integration processes in the real world, which identifies general trends, causes, conditions and basic features of this phenomenon.

Regionalism in Latin American has several levels: micro, meso, macro and megalevel of the regionalism. Governments of the countries pay attention to a number of indicators when determine the most appropriate factors for a policy.

The most important factors are: culture and ideology, national identity and integration center, the number of participating countries and factors of development and geographical

location. Regionalism (in closed and in open forms) affects the system of world order in general. At the same time it is also a protective response to current global challenges. Latin American continent has a number of features.

Regionalization determines patterns of development of the modern world, because it influences on the global structure, global governance. At present, the new regionalism is an important element of political cooperation.

New regionalism structure should ensure an active human development in general. This is the main criteria and principles of the modern world, and according to this criteria, it is also an institutional functional mechanism.

The new regionalism becomes more popular in the modern political system of Latin America. Thus, the new regionalism determines an innovative strategy of the political development of the continent.

Key words: *new regionalism, integration, globalization, Latin America, Mercosur, Unasur.*

РЕЦЕНЗЕНТИ: *Балабанов К.В., д.політ.н, проф.; Кіндратець О.М., д.політ.н, проф.*

УДК 341.1-054.7(094.2)

М.М. Касьянова

ПОЛІТИКО-ПРАВОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ТРУДОВОГО МІГРАНТА В МІЖНАРОДНИХ ДОКУМЕНТАХ

В роботі на основі конвенцій та рекомендацій Міжнародної організації праці, європейської конвенції про правовий статус трудящих-мігрантів, Міжнародного кодексу праці аналізується визначення статусу «трудівника-мігранта». На основі аналізу міжнародних документів у статті зазначені та проаналізовані категорії трудящих-мігрантів та враховані особливості їх правового статусу.

Ключові слова: *мігрант, трудівник-мігрант, міжнародна організація праці, міжнародне законодавство.*

Глобалізація є однією з головних тенденцій у розвитку сучасного світу, яка істотно впливає на економічне життя, практично всіх країн світу. Основними наслідками цього процесу є міжнародний поділ праці, міграція в масштабах усієї планети капіталу, людських та виробничих ресурсів, стандартизація законодавства, економічних та технічних процесів, а також зближення культур різних країн. Такі зрушення вимагають нагального розвитку міжнародно-правових документів стосовно мігрантів, а отже потребують тісного міжнародного співробітництва. Якщо раніше міграція була наслідком переважно військових і колоніальних переселень, то в умовах формування економічних зв'язків у світовому господарстві посилюється міграція робочої сили. Сформувався світовий ринок праці та поняття, характерні для глобального процесу міграції робочої сили, а саме: «міжнародна праця», «міждержавне переміщення населення», «експорт і імпорт робочої сили», «трудова міграція», «гості-робітники», «працівники-іноземці», «трудівник-мігрант».

Трудова міграція як історичне явище і феномен все частіше привертає увагу дослідників. Питанню вивчення статусу трудівника мігранта присвячені роботи О. Київця [1], С.Б. Чеховича [2], К.Н. Гусова [2], М.Н. Куриліна [2] та інших [3].